

Ασημίνα Προέδρου: «Με απασχολούσαν τα μικροδίκτυα των καταπιέσεων και το πώς οι άνθρωποι εγκλωβιζόμαστε σε ένα σύστημα διαφθοράς»

Ένα φωτεινό απριλιάτικο πρωινό συναντηθήκαμε με την Ασημίνα Προέδρου για να συζητήσουμε για την εντυπωσιακή πορεία της ταινίας της *Πίσω από τις Θημωνιές* στις κινηματογραφικές αίθουσες, την καλλιτεχνική της επιτυχία καθώς και για τη συναρπαστική και συνάμα απαιτητική διαδικασία δημιουργίας και παραγωγής μιας διασυννοριακής κινηματογραφικής ταινίας μέσα στην πανδημία. Μιλήσαμε επίσης για τα θέματα που την ενδιαφέρει να προσεγγίζει κινηματογραφικά, για την οπτική της κοινωνικής ανθρωπολογίας στο σινεμά της και για τις αφορμές που γέννησαν την κεντρική ιδέα της ταινίας. Δεν είναι η πρώτη φορά εξάλλου, που η σκηνοθέτρια ασχολείται με το κοινωνικό, οικονομικό και ιδεολογικό υπόβαθρο των νεοσυντηρητικών τάσεων στην ελληνική κοινωνία. Η βραβευμένη μικρού μήκους ταινία της *Red Hulk* (2013) προσέγγισε την σύνθετη και πολυεπίπεδη διαδικασία ιδεολογικής μετατόπισης σε μία κρισιακή κοινωνία.

Λίγες ημέρες μετά τη συνάντησή μας ανακοινώθηκαν και οι υποψηφιότητες της ταινίας της για τις [περισσότερες κατηγορίες των Βραβείων Ίρις](#) της Ελληνικής Ακαδημίας Κινηματογράφου. Η τελετή απονομής των βραβείων θα πραγματοποιηθεί στις 27.06.2023 στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών στην Αθήνα.

***Α.Κ: Πώς αισθάνεσαι; Είσαι ικανοποιημένη από την εντυπωσιακή αυτή πορεία της ταινίας σου;**

***Α.Π.** Είμαι πάρα πολύ χαρούμενη. Δεν έχω λόγια. Τη μεγαλύτερη χαρά βέβαια την αισθάνθηκα πρώτη φορά στην πρεμιέρα της ταινίας στο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, όταν είδα την αντίδραση του κόσμου που την παρακολούθησε. Γιατί πραγματικά δε μπορείς να ξέρεις ποτέ και πως θα υποδεχτούν οι θεατές μια ταινία.

Κάνατε πρεμιέρα στη Θεσσαλονίκη;

Ναι, ναι. Η ταινία τιμήθηκε με έξι βραβεία στο Φεστιβάλ της Θεσσαλονίκης και μετά βραβεύτηκε στο

Φεστιβάλ της Ινδίας (Goa). Και ειδικά στη Θεσσαλονίκη, ήταν όλα εκπληκτικά, ήταν πολύ άμεση η ανταπόκριση των θεατών. Συζητήσαμε μία ώρα και περισσότερο για την ταινία. Φαντάσου, ότι μας ζήτησαν κάποια στιγμή να αφήσουμε την αίθουσα γιατί ακολουθούσε άλλη προβολή. Και συνεχίσαμε έξω, μας αγκάλιαζε ο κόσμος. Ήταν όλοι πολύ συγκινημένοι. Κι ήταν κάτι για το οποίο δε μπορείς να είσαι προετοιμασμένος.

Η ταινία γυρίστηκε την περίοδο της πανδημίας;

Ναι, η ταινία γυρίστηκε μέσα στη δεύτερη καραντίνα με όλους τους περιορισμούς που ίσχυαν τότε. Και ήταν και πολύ απαιτητική για κάτι τέτοιο. Γυρίστηκε Ιανουάριο-Φεβρουάριο και αρχές Μαρτίου 2021. Ήμαστε στο δεύτερο lockdown. Η ταινία γυρίστηκε σε τρεις νομούς (Αττική, Βοιωτία, Κιλκίς) και σε δύο χώρες Ελλάδα και Βόρεια Μακεδονία. Παίρναμε ειδικές άδειες για τις μετακινήσεις. Οπότε ήταν πολύ δύσκολο όλο αυτό. Κατ' αρχάς, ήταν κλειστά τα σύνορα στη Δοϊράνη. Δηλαδή, για να κάνουμε το γύρισμα στην απέναντι όχθη, έπρεπε να κάνουμε ολόκληρο τον γύρο και άπειρα χιλιόμετρα. Όλα αυτά ήταν αρκετά δύσκολα.

Η συνεργασία με τις αρχές και των δύο χωρών πώς ήταν; Σας ταλαιπώρησαν γραφειοκρατικές διαδικασίες;

Όλα αυτά τα είχε αναλάβει η παραγωγή. Οι δυσκολίες που συναντούσαμε συνδέονταν κυρίως με την covid. Είχαμε μεγάλες δυσκολίες με τις αγορές. Δε μπορούσαν να γίνουν αγορές, για παράδειγμα: ρούχα. Ήταν κλειστά τα καταστήματα. Θυμάμαι η ενδυματολόγος μας η Κική Μήλιου, όταν ήθελε να αγοράσει νιτσεράδες για τους ψαράδες, χτύπαγε στο μαγαζί και παρακαλούσε να της ανοίξουν για να μπορέσει κάπως να τις δει και να καταλάβει αν τις κάνουν. Γενικά, αρκετά ρούχα τα έφεραν και οι ηθοποιοί, έγιναν και κάποιες ηλεκτρονικές αγορές και ενοικιάσεις από βεστιάρια. Αλλά όλα αυτά ήταν πολύ δύσκολα, στον βαθμό που υπήρχαν οι περιορισμοί και ήταν κλειστά τα καταστήματα. Ανάλογες, δυσκολίες αντιμετώπισε και ο σκηνογράφος.

Εσύ είχες ξαναδουλέψει ποτέ σε διεθνές πρότζεκτ με τόσο αναβαθμισμένες απαιτήσεις για την παραγωγή;

Ευτυχώς, εγώ είχα την εμπειρία από την παραγωγή που είχα κάνει για τη μικρού μήκους μου (Red Hulk, 2013). Αυτό ήταν πολύ χρήσιμο, γιατί αυτή η εμπειρία με βοήθησε ως σκηνοθέτρια να αποκτήσω μια πιο συνολική αντίληψη για όλα τα στάδια της δημιουργίας και παραγωγής μιας ταινίας. Μαθαίνεις να προνοείς, να διακρίνεις τις αντικειμενικές δυσκολίες, να εντοπίζεις τι είναι αυτό που χρειάζεσαι και πως να το ζητήσεις κοκ. Προφανώς, οι απαιτήσεις μίας ταινίας μεγάλου μήκους είναι πολύ υψηλότερες. Επίσης, είχαμε και μεγάλο πρόβλημα με τον καιρό, γιατί χιόνιζε διαρκώς. Το χιόνι μας δημιουργούσε πολύ μεγάλο πρόβλημα. Και για εμάς αλλά και για τα μηχανήματα υπήρχαν δυσκολίες με το κρύο. Κάποιες σκηνές γυρίστηκαν σε συνθήκες πολύ έντονου κρύου, αυτό όμως δε φαίνεται στην οθόνη.

Εγώ πάντως αισθανόμουν το κρύο όση ώρα έβλεπα την ταινία...

Αλήθεια; Μάλιστα. Εγώ είχα την εντύπωση ότι δεν ήταν τόσο έντονο αυτό το αίσθημα για τους θεατές. Σε κάθε περίπτωση, το κρύο και οι καιρικές συνθήκες στο σύνολο τους μας επηρέασαν ακόμη και κατά τη διάρκεια του μοντάζ. Για παράδειγμα χρειάστηκε να αλλάξουμε τη σειρά κάποιων σκηνών, για να μην επηρεαστεί η νοηματική αλληλουχία.

Είχατε φαντάζομαι και πολύ καλή συνεργασία ως ομάδα για να μπορέσετε να ανταπεξέλθετε σε αυτά τα απαιτητικά γυρίσματα...

Είχαμε εξαιρετική συνεργασία, γιατί ο κάθε καλλιτεχνικός συνεργάτης δεν έβλεπε τη δουλειά ως ένα αυτοτελές κομμάτι αλλά ως μέρος ενός συνολικού εγχειρήματος. Ο καθένας και η καθεμία, αν και προφανώς αναλάμβανε την ευθύνη για το αντικείμενο του, προσπαθούσε να υπηρετήσει μέσω αυτού συνολικά την ταινία και αυτό ήταν πολύ σημαντικό.

Κάνατε κάποια συλλογική αποτίμηση στο τέλος κάθε ημέρας; Πώς δουλεύει μια ομάδα που δημιουργεί μία ταινία;

Η αλήθεια είναι ότι ακριβώς συλλογική αποτίμηση δεν έχεις τα χρονικά περιθώρια να κάνεις κατά τη διάρκεια της παραγωγής της ταινίας. Οι δουλειές που πρέπει να γίνουν είναι τόσες πολλές, που δεν υπάρχει χρόνος για απολογισμό κι έτσι επικεντρωνόμαστε στη δουλειά των υπόλοιπων ημερών. Είναι κατατρεγμένο το γύρισμα.

Είναι και συναρπαστικό όμως....

Ναι, είναι κυρίως συναρπαστικό ένα γύρισμα. Και ίσως είναι συναρπαστικό επειδή είναι και κατατρεγμένο. Στο γύρισμα μιας ταινίας δημιουργείς/γεννάς ενώ καταρρέει το σύμπαν. Δημιουργείς μέσα από άπειρες δυσκολίες. Κατά τη διάρκεια ενός γυρίσματος συμβαίνουν εκατοντάδες μικρές καταστροφές, τις οποίες πρέπει να σκεφτείς πως να τις προσαρμόσεις και ίσως μέσα από αυτή την προσαρμογή να προκύψει τελικά κάτι ακόμη πιο ενδιαφέρον – καλλιτεχνικά μιλώντας.

Πόσο καιρό δούλεψες την ιδέα της ιστορίας;

Ξεκίνησα να δουλεύω την κεντρική ιδέα της ιστορίας, δηλαδή το πως οι καθημερινοί άνθρωποι εγκλωβιζόμαστε σε ένα σύστημα διαφθοράς, το 2014. Η ιδέα για την ενδοοικογενειακή κρίση και την αφήγηση της ιστορίας από τη σκοπιά του κάθε μέλους της οικογένειας ξεχωριστά επίσης υπήρχε. Η αφορμή για να σκεφτώ μια ιστορία με άξονα το μεταναστευτικό δόθηκε όταν μου μίλησε μια φίλη για τη λίμνη Δοϊράνη. Μου είπε για την υπερχείλιση της λίμνης και τα νεκρά δέντρα που υπήρχαν μέσα στο νερό κοντά στις όχθες. Είδα φωτογραφίες της λίμνης και μαγεύτηκα. Κι έτσι το 2015 πήγα στη Δοϊράνη για να ξεκινήσω επιτόπια έρευνα. Και το πρώτο βράδυ που μείναμε στο ξενοδοχείο έμειναν μαζί μας και 30 Σύριοι πρόσφυγες. Και τότε ήταν που αποφάσισα ότι θα έπρεπε το μεταναστευτικό να αποτελέσει κεντρικό κομμάτι της ιστορίας. Επίσης, με γοητεύουν πολύ οι διασυννοριακές ιστορίες.

Η ιστορία εστιάζει στα μικροδίκτυα εξουσίας και των καταπίεσεων, στις εσωτερικές συγκρούσεις που βιώνουν οι χαρακτήρες και στα ηθικά διλλήματα με τα οποία αναμετρώνται. Σε αυτό το πλαίσιο γιατί επέλεξες να αναπαραστήσεις μια μορφή

οικογένειας με τόσο τυπικά πατριαρχικά χαρακτηριστικά; Για παράδειγμα, ο πατέρας (Στάθης Σταμουλακάτος) είναι μια τυπική φιγούρα φροντιστικού πατριάρχη, χωρίς να σημαίνει αυτό ότι οι δύο γυναικείοι χαρακτήρες στερούνται βουλευσιαρχίας;

Ο βασικός μου στόχος από την αρχή ήταν να αναδείξω πως η κοινωνία ασκεί πιέσεις στα άτομα και στην οικογένεια. Αυτά τα μικροδίκτυα καταπίεσης που αναφέρεις με ενδιέφεραν. Τα δίκτυα αυτά απλώνονται σε διακριτά επίπεδα: στο τοπικό επίπεδο, γιατί η μικρή κοινωνία είναι διεφθαρμένη και έχει έναν μηχανισμό δικό της, στο επίπεδο του ελληνικού ενώ διαπλέκονται η φτώχεια, οι οικονομικές συνθήκες και η διεθνής συγκυρία. Είναι επίσης ότι έχουν κάνει εγκλήματα χώρες όπως η Γερμανία και η Ουγγαρία κι έχουν κλείσει τα νότια σύνορα των χωρών τους αίροντας τη Συνθήκη του Σένγκεν - καθώς οι μετανάστες βρίσκονταν στην Ελλάδα και από την Ελλάδα δε τους άφηναν να φύγουν-. Το τελευταίο είχε ως αποτέλεσμα να συγκεντρώνονται οι άνθρωποι στα βόρεια σύνορα ζώντας σε άθλιες συνθήκες. Εμένα λοιπόν με ενδιέφερε πως όλα αυτά συνδυασμένα επηρεάζουν το κάθε άτομο ξεχωριστά και τις σχέσεις των ανθρώπων. Αυτό που προσπάθησα να διερευνήσω είναι το πως επηρεαζόμαστε εν τέλει από αυτές τις ισχυρές αλλά λιγότερο ή περισσότερο ορατές καταπίεσεις. Νομίζω ότι κάπως έτσι προέκυψε και ο κεντρικός ρόλος της οικογένειας στην ταινία. Κάπως έτσι διαμορφώθηκαν οι χαρακτήρες. Δεν είναι ότι ξεκίνησα έχοντας την πρόθεση να μιλήσω για ένα συντηρητικό πατέρα. Κάπως έτσι διαμορφώνονται οι χαρακτήρες και στην πορεία συνειδητοποιείς ότι τελικά αναδεικνύεται και κάτι ακόμη μέσα στην αφήγηση. Το ένα φέρνει το άλλο λίγο.

Κι εμένα πάντως μου φαίνεται πειστική η υπόθεση ότι οι περιοχές στα σύνορα επηρεάζονται αρκετά από τη δυσχερή οικονομική κατάσταση, η τοπική κοινωνία είναι αποδυναμωμένη ή εξαιρετικά περιορισμένη σε μία ή δύο οικονομικές δραστηριότητες και εύλογα αυτό έχει συνέπειες και στο πως διαμορφώνονται οι σχέσεις των ανθρώπων σε επίπεδο κοινωνίας και οικογένειας. Υπάρχει για παράδειγμα κι αυτή η ενδιαφέρουσα ιστορία που βρίσκεται στο υπόβαθρο της αφήγησης που αφορά την ιστορία με τον συνεταιρισμό, η οποία τελικά αποδεικνύεται να έχει σημασία και για την εξέλιξη της ιστορίας.

Ναι, αυτή είναι μια ιστορία που στηρίζεται σε πραγματικά γεγονότα που έχουν συμβεί σε συνεταιρισμούς στην Ελλάδα. Και ο λόγος που έβαλα το συνεταιρισμό, πέρα από το ότι ήθελα να μιλήσω για ένα σύστημα διαφθοράς, ήταν γιατί οι αλληλεξαρτήσεις σε έναν φορέα είναι πιο άμεσες και πιο ορατές. Και για τον ίδιο λόγο επέλεξα να τοποθετήσω την ταινία σε μια τοπική κοινωνία. Προφανώς και στην Αθήνα υπάρχουν και σε κάθε μεγάλη πόλη, αλλά μια μικρή κοινωνία είναι πιο κατάλληλο πλαίσιο για να αναπτυχθεί αφηγηματικά το θέμα της ταινίας. Μια τοπική κοινωνία έχει και συγκεκριμένα ονόματα και αυτό βοηθάει στο να δημιουργηθούν οι χαρακτήρες. Ήταν ένα πιο λειτουργικό σχήμα.

Επίσης, οι δύο κεντρικοί γυναικείοι χαρακτήρες εκφράζουν σε πολλές στιγμές μια διάθεση να αντισταθούν σε ρόλους που τους επιβάλλονται και σε στερεότυπα. Δεν είναι μονοδιάστατοι χαρακτήρες. Αλλά μου φάνηκε πως ακόμη και αυτή η αναπαράσταση των

προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην εργασία ή στην οικογένεια τη διάσταση πόλης - χωριού και με τις μεγάλες χωροκοινωνικές ανισότητες που απορρέουν από αυτή.

Ναι, και ας μη ξεχνάμε ότι το χωριό της ιστορίας βρίσκεται στην παραμεθόριο. Το χωριό της ταινίας είναι προϊόν μυθοπλασίας βέβαια και είναι πολύ πιο ζωντανό από τα χωριά που βρίσκονται στην περιοχή. Οι κοινότητες εκεί αντιμετωπίζουν θέματα φτώχειας, απόστασης από το κέντρο και εγκατάλειψης, μοναξιάς κα.

Ναι, η κοινότητα της ταινίας μοιάζει πολύ ζωντανή.

Ναι, ακριβώς. Αυτό συμβαίνει για δύο λόγους: αφενός γιατί εγώ δεν ήθελα να επικεντρωθώ στη μοναξιά και εγκατάλειψη της επαρχίας, αφετέρου γιατί για να αναδειχθεί αυτή η αλληλεξάρτηση έπρεπε να είναι ζωντανό το χωριό. Επίσης, χρησιμοποίησα αντιστικτικά αλλά και ως ανάσες για τους θεατές, αυτές τις στιγμές χαράς και συλλογικής ανάτασης στο χωριό. Ήθελα να υπάρχει αυτό το στοιχείο.

Εσύ πώς θα χαρακτήριζες αυτόν τον κινηματογράφο που κάνεις; Είδα πρώτη φορά το Red Hulk στο Φεστιβάλ ταινιών μικρού μήκους της Δράμας το 2013- σε συνδυασμό και με την ιδιαίτερη συγκυρία της προβολής καθώς η ταινία προβλήθηκε λίγες ώρες πριν γίνει γνωστή η δολοφονία του Παύλου Φύσσα- μου είχε κάνει ιδιαίτερη εντύπωση αυτή η απόπειρα μιας πιο συνολικής ερμηνείας της μετατόπισης - μεταστροφής ενός ανθρώπου. Αυτό είναι και ένα στοιχείο που δε το συναντάς συχνά σε ταινίες μικρού μήκους. Και σκεφτόμουν τότε πως θα μπορούσε να χαρακτηριστεί αυτό το είδος του κινηματογράφου. Προφανώς είναι πολιτικό με την ευρεία έννοια. Πώς θα το χαρακτήριζες;

Ναι, κατάλαβα τι ρωτάς. Θυμάμαι, όταν ήμουν μια φορά σε μια διαδικασία κρίσης στο Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου, ένας από τους κριτές και μέλος της επιτροπής αξιολόγησης μου είπε «Ξέρεις τί είδους κινηματογράφο κάνεις; Κάνεις κοινωνική ανθρωπολογία». Και μου εντυπώθηκε αυτό. Είναι ένα υπαρξιακό σινεμά με συγκεκριμένες κοινωνικές και πολιτικές επιρροές.

Σου αρέσει ο Φαραντί να υποθέσω;

Ναι, βέβαια. Μου αρέσει πάρα πολύ.

Άλλες επιρροές που θα ήθελες να μοιραστείς μαζί μας;

Καλά προφανώς έχω άπειρες, απλά κάποιες είναι πιο προφανείς και άμεσες και αποτυπώνονται στη δουλειά μου. Ο συν-σεναριογράφος του Παναχί - οι οποίοι κάνουν και μια πιο underground δουλειά και μοιράζονται σενάριο ή παραγωγή μεταξύ τους- μου είπε στην Ινδία, όπου συναντηθήκαμε στο Φεστιβάλ, ότι η ταινία μου του θύμιζε πάρα πολύ Φαραντί. Μια άλλη σκηνοθέτρια που με έχει επηρεάσει πολύ είναι η Άντρεα Άρνολντ. Έχω όμως κι άλλες επιρροές και βέβαια και από το βαλκανικό σινεμά. Προφανώς και στον τρόπο της κινηματογράφησης και στο αφηγηματικό μέρος ενσωματώνεις την επιρροή και την κάνεις δική σου.

Ολοκληρώνοντας αυτή την ενδιαφέρουσα συζήτηση, ήθελα να σε ρωτήσω πως βλέπεις τον κινηματογράφο που παράγεται στην Ελλάδα;

Ωραία. Η ερώτηση που δεν απαντάω ποτέ (γέλια)

Εντάξει, θα πω εγώ μια σκέψη για να αποσαφηνιστεί κάπως το ερώτημα. Ταυτόχρονα με την περίοδο κρίσης γεννήθηκε το weird- εντελώς ετερογενές- ρεύμα κατά τη γνώμη μου (τόσο αισθητικά όσο και ιδεολογικά), το οποίο όμως μετά την αρκετά εντυπωσιακή του εμφάνιση, τελικά δεν διαμόρφωσε κάποια τόσο ισχυρή τάση στην εγχώρια κινηματογραφική παραγωγή. Εσύ μέχρι τώρα κάνεις κάπως διαφορετικό σινεμά, εσύ πώς βλέπεις αυτές τις εξελίξεις;

Κατ αρχάς, να πω το εξής, εγώ θεωρώ πολύ σπουδαίο και πολύ όμορφο ο καθένας δημιουργός να κάνει αυτό που θέλει, εφόσον αυτό είναι αυθεντικό. Δηλαδή, εγώ δε θα υποστηρίξω ένα ρεύμα, ούτε θα αποδοκιμάσω ένα άλλο. Το ζήτημα είναι να υπάρχει μια ειλικρινής διάθεση και να δημιουργείται μια σχέση με τον θεατή.

Θα έλεγες και να υπάρχει μια συγκεκριμένη σκέψη για αυτό που κάνει; Εγώ κάποιες φορές βλέποντας κάποιες ταινίες μένω με την εντύπωση ότι δεν υπάρχει κάποια πολύ συγκεκριμένη ή συνεκτική σκέψη σε σχέση με το τελικό κινηματογραφικό αποτέλεσμα;

Ξερεis τί; Νομίζω, δεν πρέπει να είμαστε άδικοι. Νομίζω ότι και το λεγόμενο weird, και το ελληνικό σινεμά γενικά, έχουν δώσει εξαιρετικά δείγματα. Αυτό που ίσως θα μπορούσα να πω σε σχέση με αυτό είναι ότι ίσως σε κάποιες περιπτώσεις όντως δεν είναι σαφής η πρόθεση του/της δημιουργού ή σε κάποιες άλλες να υπάρχει πρόθεση αλλά να μη πετυχαίνει τον στόχο. Είναι πάντα πολύ δύσκολο και είναι ένα στοίχημα κάθε φορά το να καταφέρεις να κάνεις πράξη αυτό που έχεις στο μυαλό σου και να το μεταφέρεις με έναν τρόπο δημιουργικό και συνεκτικό. Κι επίσης, μπορεί μια ταινία να έχει τον στόχο του πειραματισμού. Εμένα το μόνο που μου ενοχλεί, είναι όταν δεν υπάρχει πρόθεση ειλικρινείας με το κοινό.

Υπερβαίνονται κάποιοι περιορισμοί μετά από μια τόσο επιτυχημένη ταινία μεγάλου μήκους; Προκύπτουν νέες ευκαιρίες;

Ελπίζω ναι.

Έχεις κάποιο επόμενο κινηματογραφικό σχέδιο;

Ναι, γράφω. Αλλά είμαι σε πολύ αρχικό στάδιο ακόμη.

Πώς είναι οι συνθήκες τώρα για την κινηματογραφική παραγωγή.

Εχουν χειροτερέψει διεθνώς, όχι μόνο στην Ελλάδα. Αυτή τη στιγμή το σινεμά και η αίθουσα περνούν κρίση και βέβαια υπάρχει πρόβλημα.

Επομένως το αίτημα επιστροφής μας στις αίθουσες έχει κάποια βάση και για το μέλλον του

σινεμά;

Ούτε κι αυτό μπορώ να το απαντήσω ακριβώς. Προφανώς, βοηθάει και είναι σημαντική η υποστήριξη της κινηματογραφικής αίθουσας και με έναν έμμεσο τρόπο βοηθάει κι εμάς που θέλουμε να κάνουμε ταινίες. Εγώ προσωπικά πιστεύω ότι η θέαση και το βίωμα στην κινηματογραφική αίθουσα είναι κάτι το ξεχωριστό, από την άλλη πλευρά είναι λογικό να βλέπουμε αρκετές ταινίες σε πλατφόρμες. Είναι λογικό κι αυτό.

Είναι δίκαιο αυτό για τους δημιουργούς μιας ταινίας; Είτε από την καλλιτεχνική σκοπιά, είτε από τη σκοπιά της αποζημίωσης για την εργασία τους.

Αν οι ταινίες παίζονται σε πλατφόρμες και αμείβονται οι άνθρωποι κανονικά αυτό είναι θετικό. Από την άλλη πλευρά, είναι σίγουρα κρίμα να φτιάχνεις μια ταινία για το σινεμά και διάφορα επίπεδα της ταινίας να μην είναι εφικτό να γίνουν αντιληπτά επειδή η ταινία προβάλλεται σε πλατφόρμα. Το θέμα των αμοιβών σχετίζεται με το ρυθμιστικό πλαίσιο και τις συμβάσεις, το οποίο δε γνωρίζω πιο είναι. Το άλλο ζήτημα όμως δε ξέρω πως επιλύεται. Από την άλλη εξίσου άδικο είναι να γίνονται ταινίες «στο πόδι» και να παίζονται στο σινεμά για ευρεία κατανάλωση. Αυτό βέβαια έχει σχέση και με τους κινηματογραφικούς παραγωγούς, γιατί αυτοί καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό το τι θα παραχθεί. Υπάρχει μια ρευστότητα βέβαια, δεν είναι τόσο απόλυτο αυτό, αλλά είναι σημαντικός και ο ρόλος των παραγωγών. Ωστόσο, εγώ πιστεύω ότι ο πολύ μεγάλος εχθρός του σινεμά είναι και ο νέος τρόπος που βλέπουμε ταινίες. Δημιουργείται μια κουλτούρα καταναλωτική για το πως παρακολουθούμε ταινίες. Υπάρχει και το παράδειγμα των short videos στα κοινωνικά δίκτυα. Μαθαίνουμε στην αποσπασματική θέαση. Σε μια πλατφόρμα επίσης μπορείς να διακόψεις την παρακολούθηση, να κάνεις κάτι άλλο και να επιστρέψεις, αυτό οπωσδήποτε επηρεάζει το βίωμα της θέασης, διακόπτει τη συγκέντρωση και εκπαιδεύει τον θεατή σε έναν άλλο τρόπο. Δε θέλω να κάνω γενικεύσεις αλλά νομίζω ότι υπάρχει αυτή η διάσταση.

Εσύ πλέον ασχολείσαι αποκλειστικά με τη σκηνοθεσία; Εργαζόσουν πολλά χρόνια σε έναν άλλο τομέα.

Ναι, ναι για την ώρα. Σταμάτησα πέρσι. Ελπίζω να πάει καλά. (Χαμόγελο)

Το ευχόμαστε ολόψυχα. Συγχαρητήρια και πάλι.

*Όπου ΑΠ Ασημίνα Προέδρου, ΑΚ Αλίκη Κοσσυφολόγου